

že týž pachtěř byl ale vlastně jen osobou nastrčenou, že v pravdě myslivost vůbec vykonávati nemínil a že vlastně měli vykonávati myslivost žalobce a zemřelý Josef S., kteří za žalovaného také vadium složili a také platili. Poněvadž vůči honebnímu a okresnímu výboru vázán byl smlouvou pachtovní pouze žalovaný a týž zvláštním ujednáním práva svá postoupil žalobci a Josefu S. (po úmrtí toho přešla téhož práva na žalobce), nutno přiznati této smlouvě vůči původnímu propachtovateli totiž honebnímu výboru ráz smlouvy podpachtovní. To rozhoduje.

K čís. 2. Pravdou jest, že §u 12 cit. nařízení nelze se více dovolávati, poněvadž toto nařízení ve své celistvosti bylo zrušeno zákonem o myslivosti pro Čechy ze dne 1. června 1866, čís. 49 z. z. (viz jeho § 49 a komentář Dr. Žaluda: Das Jagdgesetz für das Königreich Böhmen, 8. vyd. na str. 264). Pro neplatnost oné podpachtovní smlouvy lze se však dovolávati i tohoto právě vzpomenutého zákona o myslivosti. Z předpisů jeho (srovnej jeho §§ 6, 16, 24, 25, 26) jde zřejmě na jevo, že vůči honebnímu výboru a společenstvu platí pouze ten za pachtýře honitby, komu honitba byla propachtována a že tu klade se váha též při schválení pronájmu na osobní vlastnosti pachtěře, takže tento s výhradou svého práva použití k výkonu myslivosti osob mysliveckých a hostí na honbu pozvaných, není oprávněn právo své samovolně někomu postupovati, právo pachtovní dávati do podpachtu. Takovýto podpacht vzpomenutým zákonem se nedopouští. Proto sluší pokládati smlouvu mezi spornými stranami za nedovolenou a neplatnou.

K čís. 3. Žalobce si byl dle zjištění soudů nižších dobře toho vědom, že ujednání jest nedovoleným, poněvadž u vědomí, že by jemu a Josefu S. nebyla bývala myslivost propachtována, nastrčili žalovaného za pachtěře. Týž také ihned, když mu žalobce další výkon myslivosti zakázal, zákazu tomu se podrobil. Z předpisu zákona (§ 1174 obč. zák.) sluší však vyvozovati, že nelze zpět požadovati to, co bylo poskytnuto k uskutečnění činu nedovoleného, ač-li dávajícímu znám byl tento důvod nečestný (causa turpis vel injusta). Z příčiny té nelze žalobci žádati zpět, co zaplatil na nájemném, třeba by byla druhá strana tím obohacena — dávajícího stihají právě následky uzavření smlouvy nedovolené, a také ne co si žalovaný na zvěři jeho hostmi odstřelené ponechal, poněvadž ta jemu jako nájemci myslivosti přísluší. Rozsudek soudu odvolacího odpovídá v podstatě těmto názorům, není proto stížen dovolacím důvodem omylného právního posouzení věci, pročež dovolání bylo zamítnuto.

Čís. 310.

Nároky manželky proti manželi o slušnou výživu v penězích nebo peněžité hodnotě dlužno uplatňovati žalobou. Není třeba, by manželka, s níž manžel nechce žíti, domáhala se předem rozvodu manželství od stolu a lože.

(Rozh. ze dne 29. října 1919, Rv I 496/19.)

Žofie N. podala na svého manžela žalobu o placení měsíčního výživného, poněvadž ji manžel od sebe zapudil a s ní nechce žíti. Žalovaný

namítal mimo jiné nepřípustnost pořadu práva, poněvadž o nároku manželky proti manželi o placení výživného nutno rozhodovati v řízení mimosporném. Prvá stolice námitku zamítla, uváživši toto: Zjištěno souhlasným předneseím stran, že žalovaný s manželkou od května 1918 ve společné domácnosti nežije a žítí vůbec nechce. Nelze přece nutiti manželku, by žalovala dříve o rozvod; zapudil-li ji manžel, jak bylo právě zjištěno, a neplatí-li jí výživné, nezbývá jí než pořadem právním domáhati se plnění od žalovaného po rozumu § 91 pokud se týče § 1042 obč. zák. Soukromoprávní poměry docházejí právní ochrany, pokud výslovně předpisy zákonné neodkazují jejich vyřízení do řízení nesporného, pouze řádným pořadem právním. Z tohoto všeobecného pravidla není výjimky pro rozepře mezi manželi, není zákonitého ustanovení, které by je odkazovalo k soudnictví nespornému, není příčiny, by nárok manželčin na výživu, třebaš byl officium familiare, byl střežen z moci úřední a není konečně důvodů, proč by se s rozepřemi o trvalou výživu, které občanský zákon v §§ 108 a 117 výslovně odkazuje k řízení řádnému, bylo-li manželství rozvedeno, jinak nakládalo, než s návrhy manželky nerozvedené na výživu. Dlužno tudíž uplatňovati takový nárok pořadem právním. Odvolací a dovolací soud zamítl odvolání, pokud se týče dovolání, uplatňující v označeném směru též zmatečnost řízení, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Co se týče námitky nepřípustnosti pořadu práva, lze poukázati ku správným důvodům rozsudku v odpor vzatého, jakož i plenissimárnímu rozhodnutí bývalého c. k. nejvyššího dvoru soudního ze dne 16. dubna 1918 Pres. 55/18 čís. 253 knihy judikátů, dle něhož nároky manželčiny proti manželi na slušnou výživu dlužno uplatňovati pořadem práva. Poněvadž odvolací soud v souhlase s prvním soudem zjistil, že žalovaný se svou manželkou od května 1918 ve společné domácnosti nežije a žítí vůbec nechce, jí výživného také neplatí, nezbývá jí, než pořadem právním domáhati se plnění na žalovaném po rozumu § 91, pokud se týče § 1042 obč. zák. a nelze ji nutiti, by dříve o rozvod žalovala.

Čís. 311.

Tím, že vydražil hypoteku pod její skutečnou hodnotou, nepozbývá hypotekární a zároveň osobní věřitel práva žádati, by mu dlužníkem bylo zaplaceno, čeho z nejvyššího podání nedostalo se na jeho pohledávku.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1919, Rv II 237/19.)

Hypotekární a zároveň osobní dlužník vydražil dům, tvořící hypoteku, za 15.200 K, vyšel však se svou pohledávkou 8000 K při rozpočtu nejvyššího podání na prázdno. Proti žalobě o zaplacení 8000 K namítal osobní dlužník a bývalý vlastník domu mimo jiné, že byl by žalobce neoprávněně obohacen, poněvadž skutečnou hodnotou domu jest 30.000 K. Prvá stolice uznala dle žalobní prosby, odpověděvši na řečenou ná-